

[Gustav Pedersen.]

skal tages af Opgørelsen, det vil sige Enighed om de Udskrivninger, der til sin Tid skal foretages, men i alle Tilfælde er det nødvendigt, at man først og fremmest bliver klar over, hvad der er at udskrive, hvor store Midler der findes, og hvor de findes. Alene af den Grund er det berettiget at sige, at det er overordentlig værdifuldt, at Enigheden har kunnet række til Lovforslaget, som det nu engang er udformet.

Jeg gjorde opmærksom paa, at Løven betyder mange Vanskeligheder for Befolkningen, og ikke alene for dem, der er i Skudlinien. Det er altsaa ikke alene Værnemagere, der faar Vanskeligheder i Forbindelse med disse Opgørelser, alene Seddelombytningen vil volde betydelige Vanskeligheder. Nu er det saa uheldigt, at Opgørelsen skal finde Sted i en Uge, da en stor Del af Befolkningen er paa Ferie; det vil sige, at der kan være Mennesker, som er rejst hjemmefra inden Kontrolldagen og ikke kan være tilbage, før Seddelombytningen skal være tilendebragt. Det er ikke paa Forhaand givet, at de har taget alle deres Sedler med, der kan være lagt Penge fra til Husleje, til Gasregning og mange andre Ting, Penge, som man ikke har kunnet eller villet røre ved og derfor ikke har taget med paa Rejsen. Der kan altsaa være Vanskeligheder for de Mennesker, som er i den Situation; men her maa vi imidlertid have Ret til at gaa ud fra, at de Dispensationsbestemmelser, der findes, bliver gennemført paa en saadan Maade, at de, der fuldkommen uden egen Skyld er kommet i den Situation, at de har Sedler, de ikke har kunnet faa ombyttet — det er f. Eks. slet ikke muligt at rejse fra Jylland til København eller omvendt paa andre Tider end dem, man har Fægebillet til —, bliver holdt skadesløse, saaledes at de senere faar Ret til at foretage Ombytning, hvis de ikke har foretaget Ombytning een Gang, eller — hvis de har ombyttet de Midler, de havde med sig — da under en eller anden Form faar Lejlighed til at godtgøre, at de uden egen Skyld endnu ligger med Sedler, og da vil kunne faa Sagen bragt i Orden.

Der er heller ikke Tvivl om, at der i den Tid, hvor der skal foretages Anmeldelse af Sparekasse- og Bankbøger, vil blive lang Ventetid, som kan være ubehagelig for de Mennesker, der skal møde og faa deres Forhold bragt i Orden. Og der er for Forretningens store Vanskeligheder; der skal foretages Statusopgørelser, og der vil for Banker, Sparekasser og andre Pengeinstitutter blive et haardt anspændt Arbejde,

fordi de skal gennemføre baade Seddelombytningen, Noteringen af Bank- og Sparekassebøger og Notering af Værdipapirer o. lign., samtidig med at de skal klare Dagens almindelige Arbejde. Det er store Krav at stille, men vi maa gøre os klart, at hvis det virkelig er Meningen, at vi skal have Klarhed over, hvordan Landets Økonomi er, skal have Klarhed over, hvem der ejer de store Beløb, der gennem Krigsforholdene er bragt ud i Omsætningen, er vi nødt til at paatage os alle de Vanskeligheder, der er forbundet med en saadan Generalopgørelse.

Der er ingen Tvivl om, at langt det overvejende Flertal af Befolkningen ønsker en saadan Opgørelse, og saa maa vi regne med, at de ogsaa er villige til at tage de Ubehageligheder, der er forbundet dermed. Man er først og fremmest interesseret i, at der bliver ligelige Pligter, og da det nu engang er saadan, at Flertallet af Befolkningen er nødt til at betale Skat af hver Skilling, de tjener, og af hver Skilling, de ejer, saa er det retfærdigt at sige, at saa maa de, der under en eller anden Form har haft en privilegeret Stilling, tvinges til at gøre lige saa rent Bord. Men Retfærdigheden er i denne Sag som i andre Tilfælde kompliceret. Det er ikke saa let at foretage en Opgørelse, uden at der paa mange Omraader skal træffes Kontrolforanstaltninger, og det er altsaa Byrden ved denne komplicerede Opgørelse, vi alle hver paa sit Omraade maa tage vor Del af.

Jeg skal saa blot til sidst sige, at saaledes som Lovforslaget foreligger, er der al Grund til at tro, at vi kan komme saa nær til en rigtig Statusopgørelse, som det er menneskeligt muligt, og der er derfor Grund til at appellere til Befolkningen, opfordre den til at søge for med det samme at opgive det rigtige. Med de Straffeforanstaltninger, der er, er det yderst farligt at unddrage sig sine Forpligtelser, og der er ingen Tvivl om, at selve Arbejdet med Opgørelsen vil lettes betydeligt, hvis alle gør sig klart, at de lige saa godt med det samme kan skrive det, der skal skrives, kan opgive det, der skal opgives. Det kan blive anstrengende nok endda at komme igennem det, men Arbejdet vil utvivlsomt lettes betydeligt, hvis man allerede fra Starten gør sig klart, at der skal opgives rigtigt og opgives rigtigt med det samme.

Da det drejer sig om et meget kompliceret Lovgivningsarbejde, vil jeg tro, at en kort Udvalgsbehandling vil være nødvendig; der er jo saa mange Paragraffer, at det vil være naturligt, at der bliver givet Adgang til